

Sygn. akt **III AUa 2204/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Wiesława Stachowiak /spr./

Sędziowie: SSA Izabela Halik

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Tonak

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2016 r. w Poznaniu

sprawy **D. R.**

przeciwko **Wojskowemu Biuru Emerytalnemu w P.**

o dalszą wypłatę emerytury wojskowej

na skutek apelacji D. R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 15 maja 2015 r. sygn. akt VII U 465/15

oddala apelację.

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Wiesława Stachowiak	SSA Izabela Halik
------------------------------------	-------------------------	-------------------

UZASADNIENIE

Dyrektor Wojskowego Biura Emerytalnego w P. decyzją z 25 listopada 2014 roku, nr (...), na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3 w związku z art. 44 ust. 2 pkt 1 ustawy z 10 grudnia 1993 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin stwierdził, że z dniem 1 grudnia 2014 roku zostaje wstrzymana D. R. dalsza wypłata świadczenia, bowiem nie przedłożył on dowodów uzasadniających istnienie prawa do świadczenia.

D. R. złożył odwołanie od decyzji wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do wznowienia wypłaty świadczenia emerytalnego. Odwołujący zaprzeczył jakoby istniały podstawy do uznania go za osobę zaginioną; podał, że nie przebywa na terenie W..

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 15 maja 2015 roku w sprawie VII U 465/15 oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wojskowe Biuro Emerytalne w G. decyzją z 20 października 1998 roku przyznało odwołującemu prawo do emerytury wojskowej od 1 października 1998 roku. W treści decyzji zawarto pouczenie (w pkt 6), że wypłatę emerytury wstrzymuje się, jeżeli świadczenia nie mogą być doręczone z przyczyn niezależnych od organu emerytalnego.

Pismem z 17 września 1999 roku odwołujący wniósł o przekazywanie należnej mu emerytury do Banku Spółdzielczego w U. na prowadzony rachunek oszczędnościowo – rozliczeniowy.

Pismem z 29 listopada 1999 roku odwołujący wniósł o przekazywanie mu wszelkiej korespondencji na adres: S. ul. (...), następnie 9 grudnia 1999 roku odwołujący oświadczył, że zmienił adres zamieszkania na: S. ul. (...).

Pismem z 27 grudnia 2000 roku odwołujący poinformował organ emerytalny o zmianie rachunku bankowego i wniósł o przekazywanie świadczeń na rachunek prowadzony w Banku (...) Oddział w P.. Wniósł także o przesyłanie korespondencji na adres: P. ul. (...).

Pismem z 13 lutego 2008 roku odwołujący poinformował organ emerytalny o likwidacji jego konta w banku (...) i wniósł o przekazywanie świadczenia emerytalnego za pośrednictwem poczty pod adres: P. ul. (...).

Zgodnie z powyższym wnioskiem świadczenie emerytalne odwołującego było przekazywane za pośrednictwem poczty pod adres: P. ul. (...).

28 października 2014 roku organ emerytalny otrzymał pismo z Komendy Powiatowej Policji w P. zawierające informację, iż prawdopodobnie nastąpił zgon odwołującego na terenie W.. Z pisma tego wynikało również, że osoba, która mieszka przy ul. (...) w P. nie zna miejsca pobytu D. R. ani nie ma z nim od kilku lat kontaktu oraz że siostra odwołującego Z. S. (1) potwierdziła fakt odbioru świadczenia otrzymywanego z Wojskowego Biura Emerytalnego.

29 października 2014 roku organ emerytalny wysłał pod podany przez odwołującego adres: P. ul. (...) pismo z wezwaniem do poświadczenia, w terminie 14 dni od doręczenia, życia i zamieszkania. Powyższe wezwanie odebrała 3 listopada 2014 roku Z. S. (1).

Pismem z 24 listopada 2014 roku organ emerytalny zwrócił się do Urzędu Pocztowego w P. o wyjaśnienie komu, i na podstawie jakiego dokumentu przekazywane było świadczenie emerytalne odwołującego.

25 listopada 2014 roku organ emerytalny wydał zaskarżoną decyzję.

Z informacji Poczty Polskiej S.A. Centrum (...) z 8 grudnia 2014 roku wynika, że kwoty przekazów z ostatnich trzech miesięcy (wrzesień, październik i listopad 2014 roku) były odbierane przez siostrę adresata Z. S. (2) (organ emerytalny uznał, że nastąpiła omyłka Poczty co do nazwiska odbiorcy).

Pismem z 28 listopada 2014 roku (nadanym 8 grudnia 2014 roku) odwołujący wniósł o wznowienie wypłaty świadczenia emerytalnego bez potrzeby sądowego odwołania, informując organ emerytalny o tymczasowym przebywaniu za granicą oraz o udzielonym siostrze Z. S. (1) pisemnym pełnomocnictwem do odbioru korespondencji.

Z załączonego do pisma druku „poświadczenia życia i zamieszkania emeryta lub rencisty” wypełnionego 27 listopada 2014 roku wynika, że w rubryce – adres zamieszkania – odwołujący wpisał: Polska ul. (...) (...)-(...) P., do korespondencji: ul. (...) P.. Z druku wynika również oświadczenie, że odwołujący pozostaje przy życiu i zamieszkuje pod wskazanym adresem.

Pismem z 2 stycznia 2015 roku organ emerytalny ponownie wezwał odwołującego do wypełnienia druku poświadczenia życia i zamieszkania oraz jednoznacznego wskazania adresu, pod jaki należy przekazywać świadczenie. Organ emerytalny wskazał, że w przypadku zamieszkania za granicą konieczne jest złożenie wniosku i upoważnienia dla osoby zamieszkałej w Polsce do odbioru świadczenia. Wezwanie odebrała 13 stycznia 2015 roku Z. S. (1).

12 marca 2015 roku odwołujący udzielił pełnomocnictwa pocztowego siostrze Z. S. (1) od odbioru i kwitowania na czas od 10 marca 2015 roku do odwołania, wszystkich przesyłek nadesłanych pod adresem: D. R. ul. (...), (...)-(...) P..

Odwołujący jest osobą poszukiwaną na podstawie dziewięciu listów gończych wydanych przez: Sąd Rejonowy w Pile, Prokuraturę Rejonową w Gdyni, Prokuraturę Rejonową Poznań Stare Miasto, Sąd Rejonowy w Słupsku, Prokuraturę Rejonową w Wałczu, oraz na podstawie Europejskiego Nakazu Aresztowania.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji powołał art. 33 ust. 1 pkt 3 i ust. 2, art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 43 ust. 1 ustawy z 10 grudnia 1993 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin a także art. 11 tej ustawy z zw. z art. 132 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i wskazał, że istota sporu sprowadza się do oceny tego, czy w sprawie zaszły okoliczności uzasadniające wstrzymanie przez organ emerytalny wypłaty odwołującemu D. R. emerytury wojskowej.

Z okoliczności sprawy wynika, że zgodnie z wnioskiem odwołującego z 13 lutego 2008 roku świadczenie emerytalne było przekazywane mu za pośrednictwem poczty na adres: P. ul. (...). Ponieważ organ emerytalny uzyskał informację, że prawdopodobnie nastąpił zgon odwołującego na terenie W. oraz że osoba, która mieszka przy ul. (...) w P. nie zna miejsca pobytu D. R. ani nie ma z nim od kilku lat kontaktu, organ emerytalny był upoważniony do wszczęcia tzw. procedury sprawdzającej w oparciu o art. 33 ust. 1 pkt 3 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy i ich rodzin. Skoro odwołujący w określonym mu terminie 14 dni nie przedłożył dowodów uzasadniających dalsze istnienie prawa do świadczenia, to wobec nieskuteczności procedury z art. 33 ust. 1 pkt 3, organ emerytalny był upoważniony do wstrzymania odwołującemu wypłaty emerytury na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy i ich rodzin.

Sąd Okręgowy uznał, że bez wątpienia organ emerytalny nie dysponuje wiarygodną informacją o adresie odwołującego w Polsce, pod którym wypłata świadczenia mogłaby być dokonywana do rąk osoby uprawnionej, czyli odwołującego bądź do rąk osoby upoważnionej do odbioru świadczenia.

Poza sporem pozostaje, że odwołujący nie wskazał rachunku w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo – kredytowej.

Z kolei w sytuacji zamieszkania emeryta za granicą własnoręczność podpisu złożonego przez niego na druku poświadczenia życia i zamieszkania powinna zostać potwierdzona przez stosowną instytucję. Powyższe wynika z treści druku przekazanego odwołującemu.

Tym samym w ocenie Sądu Okręgowego, rację ma organ emerytalny, że informacje pochodzące od odwołującego nie pozwalają na jednoznaczne ustalenie jego miejsca pobytu, a w konsekwencji nie pozwalają na ustalenie właściwego trybu przekazywania świadczenia emerytalnego i wznowienia wypłaty świadczenia emerytalnego.

Odwołujący złożył apelację, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając błędne ustalenia faktyczne, które miały wpływ na treść wyroku, polegające na stwierdzeniu, że:

- odwołujący jako osoba uprawniona, nie odbiera świadczenia do rąk – zgodnie z art. 43 pkt 2 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin,

- informacje zgromadzone przez Wojskowe Biuro Emerytalne nie pozwalają na ustalenie właściwego trybu przekazywania świadczenia emerytalnego.

Apelujący wniósł o zmianę wyroku poprzez wznowienie świadczeń emerytalnych oraz wypłatę zaległych świadczeń wraz z odsetkami.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Apelujący uzasadniając swoje stanowisko podniósł, że jest od dłuższego czasu bezdomny i nie ma możliwości zameldowania się na pobyt stały. Odwołujący podał, że stale przemieszcza się, natomiast informacje adresowe, przekazywane do organu rentowego dotyczyły jego ostatniego miejsca zamieszkania.

Stanowisko skarżącego nie zasługiwało na uwzględnienie. Wyrok Sądu I instancji wydany został w oparciu o prawidłowe ustalenia faktyczne.

Przyczyną, dla której organ rentowy podjął czynności w sprawie odwołującego były informacje uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w P. o tym, że prawdopodobnie na terenie W. nastąpił zgon D. R..

Ostatecznie organ rentowy ustalił, że odwołujący żyje nie udało się jednak określić miejsca jego zamieszkania.

W odwołaniu apelujący oświadczył, że z przyczyn osobistych nie może powrócić do Polski, nie przebywa jednak na terenie W. (k.3). W toku procesu apelujący podał, że za granicą przebywał do lutego 2015 roku (k. 16). Z zeznań siostry odwołującego (k. 40-41) wynika, że skarżący ukrywa się przed policją i co jakiś czas pojawia się w P., w miejscu zamieszkania swojej matki.

Na mocy art. 33 ust. 1 pkt 3 ustawy z 10 grudnia 1993 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, w celu ustalenia okoliczności mających wpływ na prawo do świadczeń pieniężnych z tytułu zaopatrzenia emerytalnego lub ich wysokość oraz na wypłatę albo wstrzymanie tych świadczeń, organ emerytalny może żądać od osób uprawnionych do świadczeń przedstawiania dowodów uzasadniających dalsze istnienie prawa do tych świadczeń oraz zawiadamiania o okolicznościach mających wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość albo na wstrzymanie wypłaty tych świadczeń;

Osoby, o których mowa w ust. 1, są obowiązane uczynić zadość żądaniu organu emerytalnego przez zgłoszenie się na wezwanie, złożenie zeznań, przedstawienie wymaganych dowodów lub poddanie się badaniom lekarskim (ust. 2).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, odwołujący uchyla się od wskazania okoliczności mających znaczenie dla wypłaty świadczeń.

Zgodnie z treścią art. 43 ust. 1 powołanej ustawy, emerytury i renty wraz z dodatkami, zasiłkami i świadczeniami pieniężnymi, o których mowa w art. 25, wypłacają wojskowe organy emerytalne. Wypłaty dokonuje się miesięcznie w dniu ustalonym jako termin płatności:

- 1) na wniosek osoby uprawnionej na jej rachunek w banku lub w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;
- 2) do rąk osoby uprawnionej za pośrednictwem:
 - a) operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529 oraz z 2015 r. poz. 1830),
 - b) innych osób prawnych upoważnionych do prowadzenia działalności w zakresie doręczenia świadczeń.

Na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 2 b ustawy, wypłatę emerytury lub renty albo dodatków, zasiłków i świadczeń pieniężnych, o których mowa w art. 25, wstrzymuje się, jeżeli okaże się, że świadczenia nie mogą być doręczone z przyczyn niezależnych od wojskowego organu emerytalnego.

Należy jednocześnie podkreślić, że sąd jako organ odwoławczy bada legalność decyzji organu rentowego przyjmując okoliczności ustalone do dnia jej wydania. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy stanowi decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (por. m.in. wyrok SN z 10 maja 2016 r. II UK 217/15).

Sąd ubezpieczeń społecznych nie może wykroczać poza granice decyzji organu rentowego i orzekać o kwestiach nieobjętych tą decyzją (orzeczenie SN z 28 kwietnia 2016 r., I UK 156/15).

Z ustalonego i nie zakwestionowanego stanu faktycznego sprawy wynika, że odwołujący do dnia wydania zaskarżonej decyzji nie udzielił odpowiedzi w określonym terminie na wezwanie organu rentowego z dnia 29.10.2014 r. (doręczone w dniu 3.11.2014 r.) poświadczenia życia i miejsca zamieszkania. Zatem podjęte przez organ rentowy czynności w celu ustalenia okoliczności umożliwiających doręczanie odwołującemu świadczeń emerytalnych nie przyniosły rezultatu. Z uwagi na uchylanie się przez apelującego od wskazania jednoznacznie sposobu w jaki doręczane mogą być świadczenia mu przysługujące, uznać należało że zaskarżona decyzja jest prawidłowa, co też stwierdził Sąd I instancji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

del. SSO Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Wiesława Stachowiak	SSA Izabela Halik
------------------------------------	-------------------------	-------------------